

bb.70. filmbemutató a német nagykövetségen

t/ms/a la

1962. október 10.

wilhelm meissner, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövete szerdán filmbemutatót rendezett, amelyen az „und deine liebe auch” című új ndk filmet vetítették. a filmbemutatón részt vett ilku pál művelődésügyi miniszter, lugossy jeno művelődésügyi miniszterhelyettes, szarka károly külügyminiszterhelyettes, valamint a külügyminisztérium és a művelődésügyi minisztérium több vezető munkatársa. ott volt a diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. a bemutatott filmet, amely a demokratikus berlin életéről szól, a megjelentek nagy tetszéssel fogadták és melegen ünnepelték a film jelenlévő főszereplőjét, a magyar székely katit./mti/

--

- v é g e -

21.48/a

- 38 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fősz. utca 6-7. Telefon: 155-480, 155-484

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1962. október 11.

bb 1. ezeregyszáz szerző, negyvenháromezer fordítás, ötvenhat nyelv - a magyar irodalom külföldön címmel kiállítás nyílik moszkvában

i v/te/m/sr

1962. október 11.

érdekes - a maga nemében egyedülálló - kiállítás nyílik október 16-án moszkvában, a szovjet írószövetség klubjában. a szovjet-magyar baráti társaság, a szovjet írószövetség és a magyar kiadói főigazgatóság rendezésében bemutatják a magyar irodalom külföldön című összeállítást, amely magyar írók külföldön, és hazánkban idegen nyelven megjelent műveit mutatja be. a tárlaton 730 könyv szerepel, köztük 328 mű, amely a világ legkülönbözőbb államaiban és nyelvein látott napvilágot és több, mint 300 olyan irodalmi alkotás, amelyet a két magyar idegennyelvű könyvkiadó, a corvina és az akadémiai könyvkiadó jelentett meg.

a kiállítás anyagát hosszú és fáradságos munkával állították össze, hiszen még hazánkban sem volt eddig ilyen átfogó jellegű felvonultatása a külföldön idegen nyelven megjelent magyar könyveknek. a gyűjteményt 265 különböző helyről - szerzőktől, könyvtáraktól, magán-gyűjtőktől - szerezték be. a kiállítás anyaga természetesen nem öleli fel az összes idegen nyelven megjelent magyar művek anyagát, hiszen 1800 és 1961 között 1100 magyar szerző művének 43.000 fordítását tartják számon 56 élő és holt nyelven. csupán móríc zsigmond műveiből 450, ady endre verseiből 2200 fordítást ismernek. józsef attila 1250 fordítása 21 nyelven jelent meg. „a ranglistán, az első helyet petőfi sándor foglalja el, akinek 770 versét 50 nyelven 21.000 fordításban ismerik.

a moszkvai kiállítás anyaga természetesen csak a hazánkban fellelhető, kapható idegennyelvű művekből áll. az anyag elsősorban a magyar irodalom klasszikusait mutatja be, de számos könyv illusztrálja a mai magyar szerzők külföldön megjelent munkáit. az élő irodalom más országokban, idegen nyelven megjelent műveinek listáján illés béla vezet, aki 22 kötetrel szerepel a kiállításon. sok könyvét láthatják majd a moszkvai érdeklődők illyés gyula, mesterházi lajos, berkesi andrás, németh lászló, rideg sándor, passuth lászló, szabó magda, szabó pál és veres péter íróknak is. a kiállítás központi része móríc zsigmond külföldön megjelent, idegennyelvű könyveiből áll. /folyt. köv./

- 1 -

me

bb 1. /ezeregyszáz ... 1. folyt./ m

a nagy magyar író több, mint 50. külföldön megjelent művét állították ki. móríc zsigmond halálának 20. évfordulója alkalmából egyébként - a moszkvai kiállítás eseményeinek keretében - móríc zsigmond-estet is tartanak a szovjet fővárosban. az emlékesten előadáson méltatják az író életművét, részletek hangzanak el munkáiból, majd levetítik a rokonok című filmet és a móríc zsigmond életéről szóló dokumentumfilmet./mti/

...

bb 2. csepelen helyezik üzembe közép-európa első elektromos csőhegesztő automata-sorát - az első ezer tonna csövet még az idén elkészíti az automatáson

i sl/tr/m/vg

1962. október 11.

a csepeli csőgyár még az idén az ország legkorszerűbb üzemeinek sorába lép, mert itt szerelik fel közép-európa első, nagyteljesítményű elektromos csőhegesztő automatáson. az értékes gép a szó legszorosabb értelmében automatikusan működik, a cső anyagának tisztításától a nyújtott lemezek összehajtogatásáig és hegesztéséig, majd a kész csövek kötegeléséig és csomagolásáig mindent emberi kéz érintése nélkül, önműködően végez. teljesítménye háromszor akkora, mint a meglévő csőhegesztő gépe és évente 30 ezer tonna cső gyártására alkalmas.

a gépnek csupán egyetlen, s nem jelentéktelen „szépséghibája”, hogy az olasz gyártó cégtől az ottani sztrájkok miatt még nem érkezett meg minden berendezés. a csepeliek is több, a géphez kapcsolódó készülék beszerzését elmulasztották, ezért az automatát szeptember 15 helyett előreláthatólag csak december közepén tudják üzembe helyezni. az eredeti terv szerint az új gépnek az idén ötezer tonna csövet kellett volna gyártania, az ehhez szükséges nyersanyagot a csepeli acélmű már át is adta. a késedelmes üzembehelyezés miatt a legjobb esetben is csupán ezer tonna cső jön le az idén az automata-sorról. a gyár dolgozói azonban kongresszusi felajánlasként elhatározták, hogy különféle új módszerek alkalmazásával az említett problémák ellenére ideiglenes tervüket teljesítik./mti/

...

- 2 -

710

bb 3. kiosztották a szerepek nagy részét a germinál francia-magyar filmváltozatban

i di/gk/m/sr

1962. október 11.

hosszu előkészítés után hamarosan megkezdik a nagyszerű zola-regény, a germinál francia-magyar filmváltozatának forgatását; kiosztották a szerepek nagy részét, yves allégret rendező és munkatársai úgy döntöttek, hogy étienne lantier-t, jean sorel kelti majd életre, chaval szerepét claude brasseur alakítja, bernard bliet hernebeau maszkját ölti magára. feleségének szerepében pedig simone valeret láthatjuk majd. a filmben szereplő francia művészek közül philipe lamaine négről játssza.

a germinál filmváltozatában sok szerepet magyar művészek alakítanak, maheu-pécsi sándor, bonnemort - macklány zoltán, souvarine - koncz gábor főiskolai hallgató, mouquette - krencsey marianne, levaque - agárdi gábor. szerepet kapott a filmben többek között gyenge árpád, barsi béla, siménfalvi sándor, végvári tamás, kállai ferenc, basilides zoltán, máthé erzsébet is.

a népes szereplőgárda és statisztéria a tervek szerint október 15-én áll először a felvevőgép elé. a rendező és munkatársai különböző okok miatt csak az utolsó percben döntenek el, hogy külsőkkel-e vagy belső, műtermi felvételekkel kezdik a forgatást./mti/

...

bb 5. sopron, moszkva és leningrád, pécs, az ndk és szeged látványos „mutatják be”, az ország-világjárók baráti körének első klubnapjain

i tz/sze/m/vg

1962. október 11.

október 18-án délután 6 órakor a kossuth klubban megkezdik tényleges életét az ország-világjárók baráti köre.

ezen az első klubnapon dr. friedrich károly, a győr-sopron megyei tanács idegenforgalmi hivatal főelőadója „mutatja be” sopront és környékét. november 16-án dr. bogány trigyes egyetemi tanár moszkváról és leningrádról, 23-án szőlősi nagy andrás tanár, tit előadó a kétezeréves pécsről tart előadást. december 7-én dr. abella miklós tudományos kutató a német demokratikus köztársaságban készült utinaplóját ismerteti, 14-én pedig vörösváry f. béla tanár, tit-előadó szegednek, mint a napfény városának érdekességeiről, szépségeiről beszél.

az előadásokat minden alkalommal színes fényképek és filmek vetítésével illusztrálják. /mti/

- 3 -

710

bb.4. befejezték a milleneumi emlékmű szárnyas géniuszának helyreállítását

i/sb/a vg

1962. október 11.

a hősök téri milleneumi emlékművet sok kisebb sérülés érte a második világháborúban. a budapesti történelmi múzeum megbízására azonban most már a harmadik éve dolgoznak rendszeresen a képzőművészeti kivitelező és iparvállalat bronzművesei az emlékmű szobrainak helyreállításán. a két félkör alakú oszlopsor 14 királyszobrának sebeit orvosolták először, majd tavaly a honfoglaló hét vezér bronzalakjait szétvitették meg. a vállalat dolgozói a napokban fejezték be a legnehezebb munkát, a több, mint harminc méter magas kőoszlop tetején álló szárnyas géniusz helyreállítását. a hat méter magas bronzalakon csaknem harminc golyóütötte nyomot tüntettek el. a kőoszlop párkányát kalsszikus díszek, bronzból készítette nagy akantuszlevelek koszorúzzák, s helyreállítás közben derült ki, hogy a megrepedt tartócsavarokról már majdnem leesett az egyik negyven kilós bronzlevél. a műemlék restaurálásában a kőfaragó - és épület-szobrászipari vállalat dolgozói is segítenek. lefaragják és megtisztogatják a magas kőoszlop és a hét vezér talapzatának felületét. a tervek alapján a következő években sor kerül a két íves kőoszlop helyreállítására és az építmények tetejét díszítő római harcikocsik, a bronzból készült bigák restaurálására is.

/mt1/

bb.8. orosz-nyelvű irodalmi színpad alakult tatabányán

vid/fm/a fm

1962. október 11.

érdekes tervet valósított meg a magyar-szovjet baráti társaság komárom megyei szervezete: orosz-nyelvű irodalmi színpadot alakítottak. orosz-szakos tanárok, gimnáziumi tanulók, a szovjetunióban végzett diákok magyar irodalmi műveket orosz nyelvre fordítanak és ezeket előadják. verseket, jeleneteket, regényrészleteket tanulnak, zenei kísérettel és filmvetítéssel tarkítják előadásukat. műsoraikat a baráti társaság orosz nyelv-tanfolyamain és az iskolák orosz szakköreinek mutatják be.

/mt1/

- 4 -

me

bb.7. tizenötmillió négyzetméterrel több kelme kikészítésére rendezkedik be a textilfestőgyár - új üzemrészek épülnek, felújítják a régieket

i/sz/a vg

1962. október 11.

ötéves tervünk végéig 30 százalékkal növekszik a pamut - és műszálszövetek gyártása. ennek érdekében a vidéki fonódákat és szövődéket bővítik, új kikészítőgyár azonban nem épül, hanem a meglévőeknek kell ellátni nagyobb feladatokat. valamennyi budapesti textilnyomógyárban korszerű gépeket helyeznek üzembe. a legnagyobb arányú fejlesztésre a textilfestőgyárban kerül sor. ennek a dunaparton fekvő óbudai gyárnak ugyanis a legkedvezőbbek az adottságai, nem veszi körül közvetlenül lakóterület.

a textilfestőgyár termelése a tervidőszakban 50 százalékkal növekszik majd, s ez nagyobb építkezéseket, épületátalakításokat is kíván. a rekonstrukciós tervek már elkészültek, s az építkezések a jövő évben kezdődnek meg. új fehérítő és bolyhozó üzem épül és a régi fehérítő műhely épületében hengernyomó gépeknek adnak majd helyet. a gyár ugyanis 6 új hengernyomó, mintázógépet kap majd. a fehérítő a legújabb technológiának megfelelő, teljesen folyamatosan termelő, automatikus szabályozó berendezésekkel ellátott üzem lesz. a vegyszerek tárolását, elosztását ugyancsak a legkorszerűbb módon, a munkások védelmének messzemenő figyelembevételével oldják meg.

a fehérítőüzem építése 30 millió forint beruházást igényel, ezenkívül 50-51 millió forintot költenek még az új gépekre, hogy a jelenleginél évente 15 millió négyzetméterrel több kelmet készíthessen a textilfestőgyár./mt1/

bb.6. behozza leírását a telefongyár magnetofonműhelye - „csillagos tételek”, az alkatrész gyáregység programjában

i kf/kf/m/vg

1962. október 11.

a kereskedelem igényeinek kielégítésére a telefongyárnak az év végéig tizenegyezer magnetofont kell gyártania. a magnetofon műhely azonban alkatrész-hiány miatt adóssággal zárta a félét és júliusban sem teljesítette a tervet. a dolgozók vállalták, hogy a tizezredik készülék gyártását egy hónappal előbbre hozzák, ha az alkatrész üzemtől ehhez segítséget kapnak. /folyt. köv./

- 5 -

me

bb 6. /behozza ... 1. folyt./ m

az alkatrész gyáregység vezetői a magnetofon műhelytől elkérték a hiányzó alkatrészek jegyzékét. az utolsó negyedévi megrendéseket tételesen felülvizsgálva szorosabb programot szabtak meg az alkatrész műhelyeknek, s csillaggal jelölték meg a magnetofon üzemszükségleteit. gondoltak arra is - ami a magnetofonosok figyelmét elkerülte - hogy az esetleges selejt pótlására is legyen elegendő alkatrész. a pontosan megjelölt nagyobb programot a brigádok többsége végrehajtja, sőt túl is teljesíti. s ezt a túlteljesítést a legsürgősebb alkatrészek gyártására irányítják, amiről leszovits ferencné szocialista címért küzdő diszpécser brigádja gondoskodik. a tervszerűbb munka eredményeként október első napjaiban 10 500 magnetofonhoz az alkatrészek nyolcvan százalékát elkészítették, s ígérik, hogy a hiányzó mennyiséget - amit előre nem tudnak legyártani - menetrendszerű pontossággal naponta átadják a szerelőknak. azt is vállalták, hogy az idel tervezett 11 000 magnetofon gyártásához szükséges valamennyi alkatrészt november 7-ig átadják, amivel hozzájárulnak ahhoz, hogy az évi mennyiség az üzem vállalatának megfelelően december 20-ig elkészülhessen. /mti/

...-

bb 9. iparifa, vadgyümölcs, moha, fenyő lomb - gazdagon adja termékeit az őszi erdő

i so/tm/m/ká

1962. október 11.

az erdőben is ősszel kezdődik a „betakarítás”. Legfontosabb időszaka. október elsejével megindult a fakitermelés és az egy év alatt elszállításra kerülő csaknem hárommillió köbméter fának zömét az őszi és a téli hónapokban vágják ki, s viszik a feldolgozóhelyekre. az erdészek igyekeznek kihasználni a mostani jó időt. először a bükk és a tölgyfákat vágják, ugyanis a meleg idő beköszöntéséig a fülledékeny bükk-rönköket lehetőleg fel kell dolgozni a fátelpeken. most termelik a „papírfát”, is, a papíripari feldolgozásra kerülő faanyagot. a favágók naptára szerint ezután kerül sor a cser, az akác és a fenyő kitermelésére.

az erdő az értékes faanyagon kívül gyümölcsöt is szolgáltat. ebben az évben 16-18 millió forint értékű vadgyümölcsöt gyűjtenek össze erdeinkben. szederből a legnagyobb mennyiséget a somogyi, a zalai, a sátoraljai hely, a sárospatak, visegrád és nagymaros környéki erdők adják. /folyt.köv./

- 6 -

Mo

bb 9. /iparifa, 1. folyt./ m

a szederlé iránt egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik külföldön is. nagyobb mennyiséget szállítanak például a német szövetségi köztársaságba. az idén bőven termelt vadkörteét ugyancsak gyümölcslének és szörpnek dolgozzák fel. a somzedés lassan már befejezéshez közeledik. a különböző vadgyümölcsöket az erdeitermék vállalat miskolci, nagymarosi, badacsonytomaji és pécsváradai szörpüzemében dolgozzák fel.

az őszi erdőkből nagy mennyiségben szállítanak el mohát és fenyőgallyat. a moha főleg a pilisben és a mátrában szőnyegszerűen terem, s a vakolókanálhoz hasonló szerszámmal szedik fel, majd 25 és 50 kilós bálákban szállítják budapestre a tinódi utcai feldolgozótelepre, ahol százezer számra készül amohakoszorú. a fenyő lombok szállítását csak a hűvösebb idő beálltával kezdik meg. /mti/

...-

- 7 -

Mo

bb. 10. időfénykép a második műszakról - a férjek még mindig csak kis részt vállalnak a háztartási munkából - statisztikai vizsgálat az asszonyok elfoglaltságáról

i zs/zs/e sr

1962. október 11.

a statisztikusok rendszeresen tanulmányozzák az asszonyok életkörülményeinek alakulását, az egy-, két- vagy többgyerekes édesanyák napi elfoglaltságát, a munkahelyen és otthon végzett munka adatait. legutóbb érdekes vizsgálati módszerrel, az úgynevezett időfényképezéssel készítettek hű és tanulságos képet arról, milyen gonddal, fáradsággal jár a második műszak, a kisebb vagy nagyobb család háztartásának vezetése. a vizsgálat résztvevőit - kereső és nem kereső asszonyokat egyaránt - arra kérték a statisztikusok: jegyezzék fel, hogy egy meghatározott napjukat mivel töltötték.

a 24 órás „exponálással”, készült időfényképek adataiból egyebek között kiderült, hogy a kereső nők átlagosan 7.6, a háztartásbeliek pedig 8.7 órát alszanak naponta. a nem keresők ugyanakkor takarítással, főzéssel, mosással és egyéb házimunkával csaknem 9 órát töltenek, az állásban levő asszonyok második műszakja - az egész napi otthoni munkát egybe számítva - 4.3 órát igényel. szórakozásra, pihenésre az otthon levő asszonyoknak természetesen szintén több idejük jut, mint kereső társaiknak - érdekes azonban, hogy a szabad idő többlet alig egy óra a háztartásbeliek javára.

elgondolkoztatóak a férjek háziasságáról készült időfényképek. ezek szerint azoknál a családoknál, ahol a feleség dolgozik, a férjeknek mindössze 34.8 százaléka veszi ki részét a házimunkából, 65.2 százaléka csak tétlen szemlélője a második műszaknak, a mosás, takarítás, bevásárlás, stb. 66.7 százaléka a kereső nők gondja, feladata; a férjek általában 10.4, a gyerekek 6.5, a nagymamák, anyósok és egyéb családtagok 13.8 százalékát végzik el az otthoni munkáknak. fizetett segítséget a kereső nőknek csak 2.6 százaléka vesz igénybe. /mti/

--

bb. 14. kedvez az időjárás a balatonparti szőlőknek - naponta negyed fokkal emelkedik a cukortartalom

vid/j/e ká

1962. október 11.

a balatonparti történelmi borvidéken megtartott próbaszüretetek eredménye azt mutatja, hogy a szőlők cukortartalma még nem kielégítő, ezért várni kell az általános szüret megkezdésével. a jelenlegi meleg, verőfényes időjárás kedvez a szőlőknek, és ha nem jön közbe tartós esőzés, akkor legtöbb helyen csak a hónap végén látnak hozzá a szedéshez. a megállapítások szerint az október eleji verőfényes napok mindegyikén legalább negyed fokkal emelkedik a szőlők cukortartalma. /mti/

--

9.08/ szb

-8-

le

bb 11. a szocialista országok közlekedési ágainak együttműködése - olcsóbbak, jobbminőségűek a szabványosítással készült villamos- és diesel-mozdonyok, vasuti kocsik - további nagy lehetőségek

i hbj/ gg-lm vg

1962. október 11.

világméretben óriásit fejlődött, a közlekedés, még az úgynevezett „hagyományos”, - tehát a vasuti - hajó- és gépkocsi-közlekedés is. a fejlődéssel ma már csak akkor lehet lépést tartani, ha állandóan figyelemmel kísérjük az újabb és újabb eredményeket, azokat hasznosítjuk, bevezetjük. nagy lehetőségeket kínál erre a szocialista országok kölcsönös műszaki, tudományos és gazdasági együttműködése. az oszsd, a szocialista országok vasutjainak együttműködési szervezete 1957-ben megkezdte munkáját s hamarosan kiterjesztette működési körét más közlekedési ágakra is. a szocialista országok közlekedésügyi miniszterei évente tanácskoznak, főbizottság gondoskodik a miniszteri tanácskozások határozatainak végrehajtásáról. az együttműködés eredményei máris megmutatkoznak. például korábban a szocialista országok egymástól függetlenül konstruáltak és gyártottak diesel- és villanymozdonyokat. sokféle típus született, mintegy harminc, mindre azonban minincs szükség. az oszsd megállapította, a típusok egy részét mellőzni lehet. figyelembevéve a szocialista országok különleges igényeit is, mindössze 12-14 villany- és ugyanannyi diesel-mozdony-típusra van szükség. a dokumentációk cseréjével meg lehet gyorsítani a vonóerők tervezését, s ezzel milliókat lehet megtakarítani. a vasuti kocsik gyártásának szabványosítása nyomán olcsóbb a kocsik előállítás, minőségük jobb és a javításhoz nagy szériában készült alkatrészeket lehet használni. helyes elgondolás, hogy a szocialista országok fővárosai között közvetlen gyors, személy és tehervonatok közlekedjenek. például szófia-budapest-berlin között a nemzetközi gyorsvonat megrövidíti az utazási időt. csak hogy az ilyen vonatok indításának egyik alapvető követelménye a vasuti jelzőberendezések egységesítése. ebben az ügyben is tárgyalnak az oszsd keretei között mind közúti, mind vasuti vonatkozásban.

a szocialista országok vasuti és közlekedési tudományos kutatóintézetei már közösen dolgoznak ki témákat. a magyar vasut szakemberei komoly munkát végeztek a hézagmentes vasuti pálya kialakításában és sok elméleti, illetve gyakorlati problémát oldottak meg a vasbeton-aljak alkalmazásában is.

az oszsd nagy erőfeszítéseket fejt ki újabb és újabb problémák megoldására. az együttműködés segítségével lehetőség kínálkozik a nemzetközi személyvonatok utazási sebességének növelésére, a szállítások önköltségének további csökkentésére, s más közlekedési kérdések gyors megoldására. /mti/

--

9.58/ szb

-9-

10.00

le

bb 12. csaknem hatvan százalékkal nagyobb összegű kártérítés, ezerkétszáz új önkéntes gépjármű biztosítás kilenc hónap alatt

1 kfö/kf-lm vg

1962. október 11.

a gépjármű balesetek száma a nagyobb forgalomhoz viszonyítva is aránytalanul növekszik, az elmúlt kilenc hónap alatt például 38.4 százalékkal volt több, mint a múlt év azonos időszakában, ezt egyébként az állami biztosító statisztikája is tükrözi, az elmúlt háromnegyed évben a múlt évi másfélszerrel szemben 2080 balesetre, csaknem hatvan százalékkal több kártérítést fizettek ki az autószerelői biztosítás alapján, a biztosító ugyan valamennyi gépjármű balesetre megtéríti az okozott kárt, ha azonban a balesetet ittas, vagy jogositvány nélküli vezető okozta, az összeget a biztosító visszakövetelheti, ilyenkor bizony tetemes összegre szaporodik az 1-2 pohár ital ára, három év alatt például - a kötelező gépjármű biztosítás bevezetése óta - 118 ittas vezető több mint félmillió forintot térített vissza a biztosítónak.

a kötelező gépjármű biztosításon kívül egyre többen veszik igénybe az önkéntes autóbiztosítást, az ugynevezett kaszkót is, amelynek segítségével a saját kocsiban keletkezett károk térülnek meg, az idén eddig 1 200 ilyen önkéntes autóbiztosítást kötöttek, a kaszkóban résztvevő kocsik közül nyolc hónap alatt csaknem ötszázat ért baleset, s a biztosító több mint egymillió forintot fizetett ki./mti/

--

bb 13. több mint öt évtizedik gyógyított a jászság legidősebb, aranydiplomás orvosa

vid fm/n-lm fm

1962. október 11.

dr. hortáver józsef, a jászság legidősebb orvosa, több mint öt évtizedes gyógyító munka után a napokban nyugalomba vonult, az idős doktor bácsit jászsfényszaru lakossága az utolsó rendelési napon bucsúztatta.

dr. hortáver józsef üveggyári munkás gyermekeként kolozsvárott szerezte meg az orvosi diplomát, a fogarasi havasok tövében, a kicsiny szásztyukos községben töltötte gyakorló idejét, negyven évvel ezelőtt telepedett le a jászságban, és mostanáig gyógyította jászsfényszaru lakóit, az aranydiplomás orvosnak nyugalomba vonulásakor az egész falu mondott köszönetet áldozatos munkájáért./mti/

--

10.05/ szb

-10-

le

bb 22. épül vas megye első törpevizműve

vid te-lm ki

1962. október 11.

vas megyében elsőként az elmúlt évben celldömölkön alakult törpevizmű társulás, s a vizmű máris gyors ütemben épül, eddig három mélyfurású kut, valamint husz kilométer hosszú nyomócső-hálózat lefektetése készült el, hátra van még a gépház és a 200 köbméteres hidroglobus megépítése, a megye első törpevizművét a tervek szerint január 1-én helyezik üzembe, építéséhez a lakosság jelentős társadalmi munkával és anyagi segítséggel járul hozzá./mti/

--

bb 20. öt szakbizottság készíti szolnok megye husz éves távlati fejlesztési tervjavaslatát

vid fm/n-lm fm

1962. október 11.

a szolnok megyei tanács kiváló szakemberekből öt szakbizottságot alakított a megye husz éves távlati fejlesztési tervjavaslatának kidolgozására, a bizottságok március végéig elvégzik a távlati terv megalapozását szolgáló elemzéseket, tanulmányokat készítenek a területfejlesztésekről, mezőgazdasági, egészségügyi, kulturális, település-hálózatrendezési kérdésekről, a gyakorlott tanácsi vezetők, tsz-szakemberekből, tudományos kutatókból álló mezőgazdasági szakbizottság például meghatározza a termelés szakosításának fő irányelveit, elemzi a termelési adottságokat, az öntözési lehetőségek fejlesztését, a beruházási, gépesítési és műtrágya ellátási igényeket, felméri a mezőgazdaság munkaerő-helyzetét, a kommunális, az egészségügyi és a művelődési szakbizottság tanulmányokat végez az intézmények területi hálózatának rendszeréről, a második ötéves tervben bekövetkező fejlődés kihatásairól, tervjavaslatot készítenek a tanyai szóróványtelepítések, felszámolására, az új lakótelepek kialakítására, nagy gondot fordítanak a megye két híres fürdőhelyének, cserkeszőllőnek és berekfürdőnek távlati fejlesztésére, a szakbizottságok az elkészített tanulmányok, elemzések alapján jövő év márciusában kezdik meg a megye husz éves távlati tervjavaslatának részletes kidolgozását./mti/

--

10.32/ szb

-11-

10.05/ szb

le

bb 15. kétezer mázsa többlettermés a kapálás nélkül művelt burgonyatáblán

vid j-lm ká

1962. október 11.

a komáromi állami gazdaság ujpusztai kerületében tavaly külföldi tapasztalatok alapján kapálás nélkül, ötszöri töltőgetéssel termesztettek egy holdon burgonyát, a kedvezőtlen időjárás ellenére 5 mázával többet hozott ez a föld, mint a mellette fekvő, hagyományosan művelt tábla. az idén már 200 holdon alkalmazták ezt a módszert ujpusztán. kelés után, amikor a hajtás már két-három centiméteres volt, azonnal feltöltögették, úgy, hogy a levél sem látszott ki. a második töltőgetésnél ismét eltakarták a növényt, míg a hátralevő három töltőgetés a hagyományos módszerrel végezték. a burgonya talaja állandóan gyommentes, porhanyós volt, jobban tartalékolta a vizet. így, jóllehet a nagy szárazságot ezek a földek is erősen megéreztek, mégis sokkal jobban fejlődött itt a burgonya, mint a gazdaság más kerületeiben, a hasonló összetételű talajokon.

a gazdaságokban most szedik a burgonyát. a 200 holdas, kapálás nélküli táblán holdanként 10 mázával több termett, mint a hagyományosan művelt földeken. a 2000 mázsa terméstartalommal 160.000 forint bevételt jelent, ugyanakkor a termelési költségek - mivel egy kézi és egy gépi kapálást megtakarítottak - 25.000 forinttal csökkentek. ujpusztán jövőre már 350 holdon termesztik ezzel a módszerrel a burgonyát./mti/

--

bb 16. matyó esttel nyitják meg a szentistváni ünnepi hetet

vid fm/n-lm fm

1962. október 11.

borsod megyében az új népművelési évad kiemelkedő eseménye lesz a szentistváni ünnepi hét. az október 14-től 21-ig tartó ünnepi napokra gazdag műsort állítottak össze. a kulturális hetet mezőkövesd, tard és szentistván község népi együtteseinek matyóestjével nyitják meg. a három együttes színpompás népviseletbe öltözve, a maguk által gyűjtött és színpadra dolgozott népi táncokkal és játékokkal szórakoztatják a közönséget. az ünnepi héten a miskolci liszt ferenc filharmónikus zenekar mura péter vezényletével nagyszabású hangversenyt ad, az operaház, valamint a miskolci nemzeti színház művészei pedig baletttestet rendeznek. ezenkívül nemzetközi kisfilmbemutatóra is sor kerül, amelyen 12 ország mezőgazdasági kisfilmjeit vetítik.

az ünnepi héten három kiállítás is nyílik a községben. a pártházban az új magyar festészet címmel barcsay jeno, bernáth aurél, holló lászló, pór bertalan műveit, a művelődési otthonban pedig a matyó népművészet remekait, valamint a szentistvánról készült fényképfelvételeket mutatják be./mti/

10.40/ szb

-12-

11.00

bb 17. növekszik a fiatal ujitók száma a lenin kohászati művekben

vid te-lm ki

1962. október 11.

a lenin kohászati művekben a takarékos gazdálkodásnak, a különféle költségek csökkentésének egyik biztos és szilárd fedezete az ujitómozgalom. az eltelt kilenc hónap adatai is arról tanuskodnak, hogy a dolgozók lelkesedésére évről-évre nagyobb mértékben lehet alapozni. a diósgyőri kohászatban az idén eddig - a tavalyihoz viszonyítva - tíz százalékkal növekedett az ujitások gazdaságossági eredménye. a benyújtott javaslatokból eddig kilencszázötvenet alkalmaznak sikeresen. utólagos megállapítás szerint az ujitások haszna túlhaladja a 26.5 millió forintot. az ujitóknak 1,200.000 forint díj jutott.

örvendetes és sokatigérő, hogy számottevően növekedett az idén a fiatal ujitók száma. a javaslattevők több mint husz százaléka közülük került ki./mti/

--

bb 18. több mint félévszázad után került vissza kántor sándor-fazekás népművészhez első önálló alkotása

vid fm/n-lm fm

1962. október 11.

érdekes küldeményel kopogtatott be a postás kántor sándor karcagi fazekasnak, a népművészet mesterének ajtaján. több mint félévszázaddal ezelőtt készült első önálló alkotását, szép formájú, régi kunsági virágvázáat küldött címére egy figyelmes feladó. a váza oldalán ez a felirat olvasható: „készítette kántor sándor fazekastanonc 1909-ben,,

az idős mester munkáit ma már több mint harminc országban ismerik. nagy-díjat nyert a brüsszeli világkiállításán és kiválóan szerepelt a népművészek számos nagy vetélkedőjén. jelenleg az egyesült államokból és angliából érkezett megrendelésekre dolgozik./mti/

--

bb 19. terven felül 10 millió forint értékű árut ad a népgazdaságnak a füzegyarmati vörös csillag tsz

vid j-lm ká

1962. október 11.

a sárrét erősen kötött, szikes talaján 13 éve gazdálkodó füzegyarmati vörös csillag tsz-ben a jó szakvezetés és a tagság rendkívüli szorgalma lehetővé tette, hogy ez évben a nagy szárazság ellenére is jó eredményeket érjenek el. lucernamagból például a tervezett négy és fél vagon helyett 12 vagonnal értékesítettek baromfit és viziszárnyast kilencvenezret neveltek eladásra. búzából 140 vagonnal adtak el, többet, mint a járás többi termelőségétkezte együttvéve. a jó hírű termelőségvetkezett 1962-ben a tervezett 20 millió helyett csaknem 30 millió forint értékű árut ad a népgazdaságnak, amiért csaknem félmillió forint kedvezményben részesül./mti/

--

10.50/ szb

-13-

bb. 21. idős szövetkezeti gazdák köszöntése szolnok megyében

vid/j/e ká

1962. október 11.

a termelősövetkezetek, a vöröskereszt-szervezetek, a kisz és a nőtanácsok együttes kezdeményezésére októberben Ünnepeket rendeznek a nyugdíjas termelősövetkezeti parasztok tiszteletére szolnok megyében. tiszasülyön a község művelődési házába hívták meg a község 140 szövetkezeti nyugdíjasát, a bensőséges összejövetelen toth béla, a lenin termelősövetkezet elnöke üdvözölte a munkában megöregedett embereket, s csaknem 50 olyan tagnak, aki még ma is részt vesz a közös munkában, több évtizedes termelési tapasztalataival segíti a gazdálkodás eredményességét, pénzjutalmat adott át, a tisztainokai szabadság termelősövetkezet vezetősége ajándékokkal kedveskedett az idős gazdáknak, a szövetkezeti öregek ünnepét mindenütt vidám műsor kíséri, kunszentmártonban - ahol 180 idős embert hívtak egybe - a kisz-fiatalok és az általános iskolások műkedvelő gárdája tartott előadást, tiszakürtön a kulturális seregszemlén eredményesen szerepelt csoport lépett fel, majd ebédet adtak az öregek tiszteletére, a megyében eddig 20 helyen tartották meg az öregek napját. /mti/

--

bb. 24. társadalmi munkával november 7-re szökőkutat építenek székesfehérvárott

vid/fm/n/e fm

1962. október 11.

székesfehérvárott, a marx téren - a kerületi pártcsoport kezdeményezésére - a marx téri lakótelep lakosai társadalmi összefogással szökőkutat építenek, a társadalmi munkások vállalkoztak november 7-re, a nagy októberi szocialista forradalom évfordulójára teljesítik. /mti/

--

bb. 26. késő-bronzkori leletek kisvársányban

vid/fm/n/e fm

1962. október 11.

gátépítés közben késő-bronzkori fémiparos vagy kereskedő tárgyra bukkantak kisvársány községben, a régészeti szempontból értékes gyűjteményben bronzbalták, sarlók, karperecek között napvilágra került egy nyílhegy is, amelyet minden bizonnyal nagyobb vadak elejtésére használtak, a leletekkel a nyíregyházi jósa andrás muzeum gyűjteménye gazdagodott. /mti/

--

10.56/ szb

-14-

11.15

bb. 23. az ideai brnoi nemzetközi vásárt is bemutatja a kecskeméti keskenyfilm-studió új hiradófilmje

vid/fm/n/e fm

1962. október 11.

a dokumentum-filmeken kívül évente négy hiradófilm készül a kecskeméti keskenyfilm-studióban, a legérdekesebb - az ideai negyedik hiradófilm - most készült el, a tizenkét riportot összefoglaló kisfilm bemutatja többek között, hogyan ünnepelte kecskemét város lakossága augusztus 20-át, a nyár-őrincen társadalmi munkával készülő új üzletház építését, a legérdekesebb riport az ideai brnoi nemzetközi vásáron készült, a kisfilmet a keskenyfilmszínházakon kívül a kecskeméti árpád moziban is vetítik. /mti/

--

bb. 25. hat és félmillió gyökeres szőlőoltványt ültetnek el a nyírség homokjába

vid/j/e ká

1962. október 11.

a nyírség kopár homokbuckáin nagy átalakító munkához kezdtek a szövetkezeti gazdaságok, az eddig terméketlen vagy mezőgazdasági művelésre kevésbé alkalmas földekre szőlőt ültetnek, összesen csaknem 600 hold szőlő telepítését tervezték állami segítséggel, de mivel a közös gazdaságok saját maguk is nagy mennyiségű gyökeres vesszőt állítottak elő, 1 300 holdat hasznosíthatnak ilyen módon, a nyírség homokjába összesen hat és félmillió gyökeres szőlőoltványt ültetnek el. /mti/

--

bb. 27. avarkori hímestojás - a 14.-15. századbeli ezüstkincs a bajai muzeum legújabb kiállításán

vid/fm/n/e fm

1962. október 11.

a muzeumi hónap alkalmából két érdekes kiállítás nyílt a bajai túrr istván muzeumban, az egyik kiállítás a halasi csipkekészítők remekeit mutatja be, a másik a muzeum munkatársai által a legutóbbi években gyűjtött néprajzi anyagokat szemlélteti, amelyeket eddig még nem látott a közönség, ezen a kiállításán látható a kelebián egy sirból előkerült 14.-15. századbeli ezüstkincs, egyik érdekessége a kiállításnak az a hímestojás, amelyet madaras községben egy avarkori női sirban találtak. /mti/

--

11.04/ szb

-15-

11.25

le

bb. 28. bevált a komplex gépzsír

vid/te/e ki

1962. október 11.

az ipari gépek kenésére használt, hazai gyártmányú kenőzsírok a legújabb típusu, különleges gépeknél csak részben felelnek meg a követelményeknek, mert érzékenyen reagálnak a hő és a nedvesség hatására. a magyar ásványolaj és földgázkiszérleti intézet kutatói komplex zsír néven újfajta anyagot állítottak elő, amely tökéletesebb kenést biztosít. az ásványolaj termékekből készülő anyag 70-100 fokkal magasabb hőmérsékleten sem veszti el kenőképességét, nem olvad meg. további előnye, hogy vízálló is. a gépzsírt különösen a magas hőmérsékleten működő gépek szerkezeteinek kenésére használhatják jó eredménnyel. /mti/

--

bb. 29. nők akadémiai vas megyében

vid/fm/n/e fm

1962. október 11.

vas megyében megkezdődtek a nők akadémiai előadásai. először körmenden gyűltek össze az asszonyok, s beszámolókat hallgattak meg a moszkvai leszerelési és béke-világkongresszusról, a békemozgalom jelenlegi helyzetéről. a következő napokban még hat helyen indítanak ilyen előadás-sorozatokat. egy hónap múlva pedig 13 termelőszövetkezeti asszony-akadémia és 45 szakkör kezdi meg működését a községekben. /mti/

--

bb. 30. kehelyalaku víztornyot építenek orosz lányon - elegendő ivóvíz lesz a bányászvárosnak

vid/te/e ki

1962. október 11.

a már több mint 16 000 lakosú orosz lányon a város gyors fejlődésével nem tartott lépést az ivóvíz-ellátás. sűrűn előfordult, hogy a tömbházak felső emeleteire, vagy a város egyes kerületeibe nem jutott víz. most 11 millió forintos költséggel megszüntetik a vízhiányt. négy új kutatófúrás és szűrés, tisztítás után a város határában épülő erőmű hűtővizéből is vezetnek vizet a már épülő kétezer köbméteres víztornyba. a hasonló befogadóképességű, hagyományos tornyok 40-45 méteres magasságával szemben ez a torony mindössze 20 méter magas lesz. tartályát kehelyalakúra építik. a különleges építmény 12 pillérrre támaszkodik majd és falát utófesztett elemekből huzzák fel. az új megoldás tetszetősebb és lényegesen olcsóbb is. egymillió forinttal kerül kevesebbe, mint a hagyományos tornyok építése. /mti/

--

11.10- / szb

-16-

11.25

bb 31. kölcsönös látogatások, kiadvány- és tapasztalacserék - gyümölcsöző kapcsolat a hazafias népfront és külföldi testvérmozgalmai között

i di/gk-lm sr

1962. október 11.

az elmúlt években gyümölcsöző kapcsolat alakult ki a hazafias népfront és külföldi testvérmozgalmai között. a népfront országos tanácsának illetékes osztályán elmondták az mti munkatársának, hogy az együttműködés formái sokrétűek, s alkalmazkodnak az egyes országok sajátosságaihoz. lehetőséget adnak arra, hogy a városok és falvak népfront-bizottságai a jó kezdeményezések, módszerek, ötletek nemzetközi tárházából gazdagítsák tevékenységüket. természetesen ugyanez áll a testvérmozgalmak, illetve szervezetek aktivistáira is.

általánossá vált a vezetők és a társadalmi segítőtársak személyes kapcsolata. a küldöttségek növekvő száma látogatásai az élmény bizonyító, meggyőző erejével illusztrálják a különböző módszerekről, a végzett munkáról szóló irásos tájékoztatót. az elmúlt hónapokban Lengyelországban, Bulgáriában, csehszlovákiában és Finnországban járt a hazafias népfront delegációja. csehszlovákiában a társadalmi munka-szervezés érdekes új formájával ismerkedett meg. Bulgáriában sokat tanult abból, hogy a hazafias arcvonal vidéki, kerületi bizottságai milyen sokoldalú tevékenységet fejtenek ki a termelőszövetkezetek tagjai körében. Lengyelországban az oktatási intézmények hálózatának bővítésére kibontakozott nagyszabású társadalmi akció módszereiről és eredményeiről hoztak haza sok érdekes tapasztalatot. a külföldön járt népfront-delegációk tagjai minden alkalommal beszámolnak élményeiről és széles körben ismertetik, terjesztik a nálunk is meghonosítható kezdeményezéseket. az élménybeszámolók sokhelyütt barátságai esteken hangzanak el.

a személyes kapcsolatokon kívül, a küldöttségek látogatásai közötti időben levelek és a kiadványok cseréje a tapasztalatszerelés leggyakoribb formája. a testvérmozgalmak rendszeresen megkapják a hazafias népfront munkájáról szóló beszámolókat, az egyes új kezdeményezéseket ismertető füzeteket. többek között ennek köszönhető, hogy a hazánkba látogató külföldi delegációk elköre bejelentik: a mozgalom munkájának melyik területei érdekli a legjobban őket. a lengyel nemzeti egységfront a népfront és a tanácsok együttműködésének, s az értelmiségiek, a pártok kivüliek körében folytatott tevékenység tanulmányozására készül. a bolgár hazafias arcvonal vezetői és aktivistái elsősorban arra kíváncsiak, hogy a népfront hogyan segíti a mezőgazdasági szakképzést, s hogyan dolgoznak a különböző akcióbizottságokban tömörült segítőtársak.

/folyt. köv./

11.19/ szb

-17-

11.20

le

bb 31. /kölsönös.../-lm

a következő hónapokban újabb delegációk cseréjével erősítik majd a népfrent és a finn nép demokratikus szövetsége, valamint a demokratikus németország nemzeti frontjának kapcsolatát is. ezenkívül tervbevették, hogy rendszeres együttműködést, tapasztalatcserét kezdeményeznek több kapitalista ország, s a most felszabadult ázsiai, afrikai országok hasonló jellegű szervezeteivel és mozgalmával./mti/

bb 32. „épület-családok”, a mezőgazdaságban - gyorsabb, olcsóbb az építkezést, gazdaságosabb üzemeltetést tesz lehetővé az egységes épületszélesség kialakítása

i ie/j-lm ká

1962. október 11.

a mezőgazdasági üzemek majorjaiban az utóbbi években több tizezer istállót, magtárát és egyéb gazdasági épületet hoztak tető alá. ezek ugyan tipustervek alapján, de mégsem elég korszerűen készültek, mert a különböző rendeltetésű épületeknek különbözőek a méreteik, s így nem volt lehetőség az előregyártás, az épületváz-szerelés és más fejlett építési módszerek alkalmazására. a mezőgazdasági építkezések útjára a következő esztendőben sem csökken, sőt, a termelőszövetkezetek nagyüzemi majorjaiban mind modernebb, igényesebb épületekre van szükség. ehhez viszont fejleszteni, korszerűsíteni kell magát az építési technikát is.

a földművelésügyi minisztériumban most kidolgozták a mezőgazdasági „épület-családok”, tervét. egy-egy családba csupa azonos szélességű épület tartozik. ez lehetővé teszi, hogy idővel valamennyi épületet iparilag gyártott váz-szerkezetekből és kereskedelmi forgalomba levő elemekből állítsák össze, s csupán a befejező munka vár majd a szövetkezetek építő brigádjaira. az épületek hosszúsága és belső berendezése tetszés szerint, illetve a rendeltetésnek megfelelően alakítható. a tervezés során, az épületek szélességének megállapításánál figyelembe vették a kgst illetékes bizottságainak ajánlását, ami lehetővé teszi, hogy az épületekbe kerülő gépek gyártásánál is sor kerülhessen a nemzetközi munkamegosztásra.

a legnagyobb „épületcsalád”, 12 méter szélességű; ez ugyanis megfelel tehén- és növendékmarha-istállónak, borjú- és huscsibe-nevelőnek, tojóháznak, valamint magtárnak és gépszínnek egyaránt. a másik két csoportban 9 és 7.5 méter szélességű az épületek, s ezek, kevesebb férőhellyel és az előzőtől eltérő berendezéssel, szintén többféle célra alkalmasak. a különféle rendeltetésű mezőgazdasági épületek egységes szélességének kialakítása nemcsak az építkezés, hanem az üzemeltetés szempontjából is igen nagy jelentőségű. ha ugyanis a szakosított termelés kialakítása során a szövetkezetben valamelyik állattenyésztési ágat részben vagy egészben egy másik vált fel, az épület további használatához csupán a belső berendezés és a technológiai megváltoztatására van szükség.

/folyt. köv./

11.25/ szb

-18-

le

bb 32. /„épület-családok”,... folyt./-lm

az egységes szélességű épületekből az idén nyolc, különféle rendeltetésű prototípust készítettek el, s ugyanennyit építenek fel a termelőszövetkezetekben is. az itt szerzett tapasztalatok figyelembe vételével jövőre már sokszáz szövetkezeti major gyarapszik az új „épület-családok”, tagjaival./mti/

bb 33. nagy tételekben érkezik az őszi karfiol a piacokra

i nj/j-lm ká

1962. október 11.

a nagyvásártelepre és a 9. kerületi, hámán kató téri piacra csütörtökön 69 vagon és 75 tehergépkocsi áru érkezett, többek között 18 vagon burgonya, 8 vagon főzõhagyma, 12 vagon káposztaféle, 9 vagon zöld-és fehérpaprika, 5 vagon paradicsom és 14 vagon különféle gyümölcs.

a főváros környéki termelőszövetkezetek nagy tételekben szállítják az őszi karfiolt. a fővárosi csarnokokba és a piacokra. a tisztított karfiol fogyasztói ára kilónként 3.60-4.40 forint. sok főzeléknekvaló cukor-sárgarépa is érkezik, ára kilónként 2 forint. a céklarépát 1.60, a cseresznyepaprikát 12, a piros paradicsompaprikát 3.60-4.80 forintért árusították./mti/

bb 34. hazánkba érkezett a bolgár hazafias arcvonat és a lengyel nemzeti egységfront küldöttsége - találkozó a hazafias népfrent székházában

k di/gk-lm -cz

1962. október 11.

a hazafias népfrent országos tanácsának meghívására a csütörtökre virradó éjszaka hazánkba érkezett a bolgár hazafias arcvonat és a lengyel nemzeti egységfront küldöttsége. a bolgár hazafias arcvonat delegációjának vezetője aszen pavlov, a hazafias arcvonat végrehajtó bizottságának tagja, tagjai pavel colov, a hazafias arcvonat osztályvezetője, georgi kabakov, a hazafias arcvonat jamboli kerületi bizottságának elnöke és ivanka ivanova, a hazafias arcvonat tolbuhin városi kerületi bizottságának titkára. fogadásukra megjelent harmati sándor, az mszmp központi bizottságának tagja, a hazafias népfrent országos tanácsának titkára és sebestyén nándorné, a hazafias népfrent nemzetközi kapcsolatok osztályának vezetője. ott volt jancso georgiev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete és a nagykövetség több munkatársa.

/ folyt. köv./

12.53/ szb

-19-

14.05

le

bb 34. /hazánkba érkezett... 1. folyt./- Lm

a lengyel nemzeti egységfront küldöttségét edward milezarik, a nemzeti egységfront titkára vezeti, a küldöttség tagjai: remidius iwanowski, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának tagja, edmund satiewicz, a nemzeti egységfront járási titkára és alexandra wolsowicz, a nemzeti egységfront lodzi elnökhelyettese, a delegációt harmati sándor, az mszmp központi bizottságának tagja, a népfront titkára, sebestyén nándorné, a népfront nemzetközi kapcsolatok osztályának vezetője és a hazafias népfront országos tanácsának több munkatársa fogadta.

x x x

a bolgár hazafias arcvonal és a lengyel nemzeti egységfront hazánkban tartózkodó küldöttségét csütörtökön baráti találkán látta vendégül a hazafias népfront országos tanácsának székházában. az összejövetelen résztvett harmati sándor, szatmári nagy imre, a hazafias népfront országos tanácsának titkára, dóra jános, a budapesti népfront-bizottság titkára, és a hazafias népfront országos tanácsának több vezető munkatársa. a vendégeket harmati sándor üdvözölte, majd részletesen ismertette a magyar népfront-mozgalom vezető testületeinek és aktivistáinak tevékenységét.

a két küldöttség tagjai két hetet töltenek hazánkban, s budapesten és vidéken tanulmányozzák a hazafias népfront munkáját./mti/

bb 35. megkezdődött a széntermelés a dorogi 21-es aknában

vid sl/te-lm -cz

1962. október 11.

a dorogi szénmedencében öt évvel ezelőtt kezdődött meg a 21-es akna feltárása, az aknaépítők hónapról hónapra a menetrend szerinti eredményeket érik el. az aknát csak másfél év múlva kell véglegesen átadni, a munkával azonban úgy előrehaladtak, hogy a szénlőcsapatok már meg is kezdhették a termelést. a 8-as akna kimerülőben levő mezőből áttelepített brigádok most küldték felszínre az első szénrel megrakott csilléket a 21-es aknából, ahol hatmillió tonna jóminőségű barnaszén vár kitermelésre./mti/

-20-

13.00/lm

14.05 ✓

bb 36. csuklós autóbusz és villamos szegeden

vid te-lm cz

1962. október 11.

szeged utcáin a napokban megjelent az első csuklós autóbusz, megérkezett a városba az első csuklós villamos is, amit a fővárosi villamosvasut dolgozói három hónappal a határidő előtt készítettek el számukra. tekintve, hogy a város további hasonló villamost is kap, a 200 személyes jármű vezetőit levizsgáztatják és csak azután kerülnek forgalomba az új kocsik. a nagy befogadóképességű járművek ebben a városban is nagy szolgálatot tesznek a közlekedés javításában, mert szegeden naponta most már több mint százezer ember utazik villamoson és autóbuszon./mti/

..

bb 37. külföldi vendégek a budapesti zenei heteken

i fe/gk-lm sr

1962. október 11.

a budapesti zenei hetek évről-évre több külföldi vendéget vonoznak fővárosunkba. a népi demokratikus országokkal kötött kulturális és tudományos egyezmény alapján az idén is számos ismert zenei szakember, művész és megfigyelő látogatott el hozzánk. a szovjetunióból v.a. vlaszov zeneszerző és i. j. sahornyina, a művelődésügyi minisztérium zenei főosztályának munkatársa vesz részt a budapesti zenei hetek rendezvényein. népes küldöttség képviseli lengyelországot: itt van maria kuninska opacka, a lengyel zeneművész szövetség vezetőségének tagja, edmond szymaszkiewicz, a szeszecini operett színház igazgatója, czeslaw orsztynowics, a czesztochowi szimfónikusok karmestere, jozef maron, a rzychowi szimfónikusok karmestere, maria czerniawska, a művelődési és művészetügyi minisztérium zenei osztályának munkatársa, dr. stefan sledzinski, a lengyel zeneszerzők szövetségének elnöke, ryszard bukowski zenekritikus, valamint krystyna natar és tadeus natanson, a zeneművészek szövetségének tagjai.

a német demokratikus köztársaságból wilhelm neef ismert zeneszerző látogatott el hozzánk. a napokban várják a világhírű lipcsei gewandhausorchestert. a zenekarral együtt érkezik pischner professzor cembaloművész és annerose schmidt zongoraművész.

a budapesti zenei hetekben bulgáriát ivanov trifonov rendező, jugoszláviát pedig ranko mekics koncertigazgató képviseli./mti/

..

13.10/lm

14.05 ✓

-21-

se

bb 38. a fővárosi villamos vasut közli

gk-Lm ki

1962. október 11.

hogyan október 13-án 18 órától október 15-én 15 óráig a 13-as jelzésű villamosjárat, a bihari utcai sorompónál létesítendő hid beemelési munkái miatt megszakítással közlekedik. a vágányzár idején a 13-as járat részben a pesterzsébet nagy sándor utca és bihari utcai sorompó között, részben a bihari utcai sorompó és kőbánya jászberényi ut végállomás között közlekedik. a bihari utcai sorompónál az átszállást mindkét irányban biztosítják.mti/

bb 40. „kettévágott,, uszódaru a dunán

t sl/sze-Lm ki

1962. október 11.

a kisdunán közlekedő vizibuszok utasainak figyelmét méltán keltette fel egy hosszában kettévágott uszódaru, amelynek két része egymástól nem messze a hajógyári öbölben horgonyoz. a száz tonnás darut nem érte baleset, valójában nem is vágta ketté, hanem két oldala külön-külön készült. csupán arról van szó, hogy szovjet területen keskeny mesterséges csatornákon vontatják majd rendeltetési helyére, s a 21 méter széles daru csak kettévágva fér át a csatornán. egyik felét kedden, a másikat csütörtökön délben bocsátották vízre a magyar hajó- és darugár angyalföldi gyáregységében. a hajóipar történetében egyedülálló megoldás sok bonyolult előkészületet igényelt. a két fél uszómű keresztbefektetett gerinceinek milliméternyi pontossággal kell illeszkedniök egymáshoz, hogy a keskeny csatornákat elhagyva, a darut egybeszerelhessék. a középső „vágási,, vonalon ideiglenesen válaszfalakat építettek, s külön tervet dolgoztak ki a daruszerkezet elhelyezésére.

a vízrebocsátás után nyomban megkezdtek a motorok és a szivattyúk szerelését, hogy a daru legkésőbb decemberben elindulhasson. a munkahelyen még további három hónapot vesz igénybe a két fél uszómű egybeszerelése, a daruszerkezet, a cső- és villamosvezetékek végleges elhelyezése./mti/

bb 39. a mahart értesíti az utazóközönséget

gk-Lm ki

1962. október 11

hogyan budapesten a vizibuszjáratot október 13-ával, az alacsony vízállás miatt megszünteti./mti/

13.45/ szb

14.10 ✓

-22-

se

bb 41. új kezdeményezés a fővárosi villamosvasutnál: kísérletként október 15-től kalauz nélkül közlekedik az 50-es villamosjárat motorkocsija - sok külterületi vonalon lehetőség nyílik az új módszer kiterjesztésére

t hbj/sze-Lm ki

1962. október 11.

a fővárosi villamosvasut már hosszú ideje munkaerőhiánnyal küszködik, különösen kevés a kalauz. a létszámhiány igen jelentős, a vállalat időnként mintegy négyszáz dolgozót kénytelen nélkülözni. ez a tény és a vállalat önköltségének csökkentése megköveteli új munkamódszerek alkalmazását. a külföldön bevált tapasztalatok alapján szinte önkéntelenül adódott bizonyos kocsikon a kalauz nélküli közlekedés bevezetése. több szocialista brigád is javasolta ezt, vállalva a velejáró többletfeladatokat. a fővárosi villamosvasut - kísérletként - október 15-től az 50-es villamosjárat motorkocsijait kalauz nélkül indítja. az új kezdeményezéssel kapcsolatos tudnivalókat csütörtökön délelőtt a fővárosi villamosvasut székházában kondri pál forgalmi főosztályvezető ismertette a sajtó képviselőivel. elmondotta, hogy október 15-től az 50-es vonal szerelvényeinek motorkocsijain nem lesz már kalauz, s ezért új utazási rendet kell életbeléptetni, e szerint a motorkocsira csak bérlettel, igazolvánnyal és a dolgozók hetijegyével szabad felszállni. ellenőrzésre az előkészített jegyeket a kocsivezető felé kell felmutatni, az utazás gyorsítása érdekében a szerelvény valamennyi kocsijára csak az első peronajton szabad felszállni, a leszállás a hátsó ajtón történik. kalauznál váltott jegyekkel továbbá külterületi és tanuló hetijegyekkel az utasok csak a pótkocsin utazhatnak, a folyamatos felszállás biztosítására az utasoknak a megállóknál a kijelölt helyen kell várakozniok, a balesetmentes közlekedés érdekében indításkor az ajtót már zárva kell tartani, az utasok kutyát és csomagot csak a pótkocsikon szállíthatnak.

elmondotta, hogy a vonalon utazók idejében értesülnek erről az intézkedésről és a járat villamosvezetői, vonatvezetői megígérték, hogy az utasok felvilágosításával is segítik az új módszer bevezetését. természetesen a kezdeményezés sikere az utazóközönségen múlik, már eddig sikerült megoldani az autó- és trolibuszok megállóinál a sorbanállást, ami gyorsítja a felszállást. a vállalat reméli, hogy az új kezdeményezést is megértéssel fogadja a közönség. ha beválik, sok külterületi vonalon lehetőség nyílik kiterjesztésére. az esetleges balesetek elkerülésére a kocsivezető - hasonlóan a csuklós troli- és autóbuszoknál alkalmazott módszerhez - külső- és belső visszapiillantótükrök segítségével győződik meg arról, hogy a fel- és leszállás befejeződött-e./mti/

14.18/ szb

-23-

se

bb 42. mezőgazdasági szakemberek tanulmányutja a szovjetunióban
k la-lm ká 1962. október 11.

a mezőgazdasági bemutató Üzemek szaktanácsadóinak újabb harminc tagu csoportja utazott el csütörtökön a szovjetunióba, ahol moszkva, kjev és más városok mellett több kolhoz is meglátogatnak. a tanulmányutal egybekötött jutalomüdvülésben a korszerű termelési, üzemszervezési módszerek elterjesztése, a termelőségvetkezetek patronálása terén végzett munkájuk elismeréseképpen részessülnek a szaktanácsadók, a novemberben induló csoporttal együtt az idén összesen 170 mezőgazdasági szakember vesz részt ilyen jutalom-utazáson a szovjetunióban és a német demokratikus köztársaságban./mti/

bb 43. időjárásjelentés

tm lm 1962. október 11.

a meteorológiai intézet jelentoi október 11-én, csütörtökön 13 órakor:

erős éjszakai lehülés

izlandtól a fekete tengerig északnyugat-délkelet irányban egy magasnyomású gerinc helyezkedik el európa felett, ebben kevésfelhős, csapadékmentes, a hajnali és korareggeli órákban ködös az idő, ettől északra és délre felhősebb idő uralkodik, többfelé esik az eső, sőt a skandináv félsziget északi részén és a szovjetunió ural-előtti térségében havazik, hazánkban tegnap eső nélkül, az évszakhoz képest meleg, szép őszi idő volt, napközben a hőmérséklet 20-24 fokig emelkedett, a ma hajnali lehülésben nagy eltérések mutatkoztak, voltak helyek, ahol 0-2, máshol azonban csak 6-7 fokig hült le a levegő hőmérséklete, a talajközeli légrétegben sokhelyen észleltek mínusz 1-2 fokig terjedő fagyokat, ma délelőtti országszerte tovább folytatódik a szép, őszi idő, budapestben szerdán a hőmérséklet napi középértéke 13,5 fok volt, 1,00 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag, ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet 17 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 milliméter, erősen süllyedő irányzatú.

várható időjárás péntek estig: párás idő, eső nélkül, többhelyen reggeli és délelőtti köd, gyenge, napközben mérsékelt szél, várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 3-7 fok között, a mélyebb fekvésű helyeken gyenge talajmenti fagy, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 16-19 fok között, a ködös helyeken 15 fok alatt.

a duna vízállása ma reggel 126 centiméter./mti/

14.50/ szb 15.22

-24-

mo

bb 44. halálos üzemi baleset kaposvárott

vid szf/te-lm cz

1962. október 11.

a budapesti élelmiszeripari gépjavitó vállalat dolgozói szerelési munkálatokat végeztek a kaposvári hűtőipari vállalatnál, az egyik dolgozó, kovács lázsló, budapest 9. vendel utca 22 szám alatti lakos nem földelte le elektromos kézi furóját és munka közben áramütés érte, a kaposvári kórházba szállították, de már nem tudták megmenteni, belehalt sérülésébe, a rendőrség vizsgálatot indított a halálos baleset körülményeinek felderítésére./mti/

.-

bb 45. fiatal mérnökök találkozója a vegyipari szakszervezetben

f-lm ki

1962. október 11.

baráti találkozót rendez pénteken a vegyipari dolgozók szakszervezetének műszaki szakosztálya a vegyiparba került, 1962. évben végzett fiatal mérnökök részére, a találkozó célja, hogy a szakszervezet és az ipar vezetői, valamint a műszaki szakosztály tagjai tanácsokkal lássák el a gyakorlati élettel most ismerkedő fiatal mérnököket./mti/

.-

bb 46. fuvarjogi napok budapestben

te-lm ki

1962. október 11.

csütörtökön délelőtt a technika házában dr. csanádi györgy, a közlekedés- és postaügyi miniszter első helyettese ünnepélyesen megnyitotta a közlekedéstudományi egyesület által rendezett fuvarjogi napokat, az október 13-ig tartó tanácskozáson 8 előadás és korreferátum hangzik el, a legjobb magyar fuvarjogászokon kívül felszólalnak a szovjetunióból, lengyelországból, az ndk-ból és ausztriából érkezett vendégek is.

dr. csanádi györgy elnöki megnyitójában hangsúlyozta, hogy az elmúlt években több eredményt értünk el az egységes közlekedés és az egységes közlekedéstudomány kialakításában s ezeknek fontos része a fuvarjog is, így a mostani tanácskozás elsősegli a nemzetközi személy- és áru fuvarozás meggyorsítását./mti/

.-

14.55/e

- 25 -

mo

bb 47. pénteken a Bánk bán 645-ik előadása a nemzetiben

i v/gk-lm sr

1962. október 11.

pénteken a nemzeti színházban új rendezésben, felújított díszletekkel és jelmezekkel mutatják be a Bánk bán; ez a felújítás a klasszikus dráma 645-ik nemzeti színházi előadása.

katonai remekművét a felszabadulás előtt meglehetősen keveset játszották, száz év alatt összesen 250-szer. 1936-ban például mindössze hatszor került színre. a felszabadulás után az első kilenc évben 200-szor találkoztak a dráma hősei a közönséggel.

a nemzeti színház új betanulásában, a pénteki előadáson a címszerepet kállai ferenc játssza. gertrudist lukács margit, melindát és izidórárt pápay ercsi és bara margit felváltva, petur bánk ladányi ferenc, tiborcot felváltva horváth józsef és szirtes ádám alakítja. az előadást major tamás rendezi./mti/

--

bb 48. szedik a szabócsi jonathánt - gépsorok helyettesítik az emberi munkát az állami gazdaságokban

vid j-lm ká

1962. október 11.

szedésre érett a nyírség híres gyümölcse, a jonathánalma. a sok napfénytől egyenletesen, szépen színasedett, héja tűzvörös, íze különlegesen zamatos, illata fűszeres.

szabócs-szatmár megye termelőszövetkezeteiben és állami gazdaságaiban megkezdtek az értékes gyümölcs betakarítását. mintegy 10.000 fiatal leány és legény szedi kosarakba a piros almát. a nyírlugosi állami gazdaságban, ahol törpe fákat neveltek, most állványok és szedőlétrák nélkül gyűjthetik be a termést. a szakemberek itt mintegy 260 vagon almára számítanak.

az állami gazdaságokban az idén már gépesítették az alma-szüretet. a dolgozóknak annyi a feladatuk, hogy a fáról le- szakitják a kosarakba helyezik a gyümölcsöt; a többi munkát, a szállítást, válogatást, osztályozást és ládába rakást már gépsorok intézik./mti/

--

15.25/a 15.30

- 26 -

Me

bb 49. megkezdtek az anyarozs feldolgozását baján

vid j-lm ká

1962. október 11.

az ország legnagyobb kiterjedésű rozstermő vidékén, a kiskunságban, évente 5-6 vagon anyarozsot természetnek a gyógyszeripar részére. főleg a szövetkezetek foglalkoznak a jó jövedelmet adó „fekete rozs”, -zsal. az idén is több száz holdról takarították be az anyarozsot, s a termés zömét már átadták a bajai gyógynövénygyűjtő vállalatnak. itt az idén először, kísérletképpen, új eljárással kezdték meg a fertőzött rozstörzsek kiválogatását. a vegyes magvat sós-vizes oldatban áztatják, légtelenítik, s ezáltal fajszámkülönbséget hoznak létre. az egészséges szemek az oldat alatt maradnak, az anyarozs-szemek pedig a víz színén usznak. ezeket főlőzőkanállal leszedik, tisztítják, majd szárítják./mti/ ~~szemek~~

--

bb 50. kora tavasszal már saláta, paprika és retek kerül a budapestiek asztalára a sasad tsz óriási, modern német üvegházából - novemberben üzembe helyezik az ország egyik legkorszerűbb kertészeti létesítményét

t tf-lm ká

1962. október 11.

a budapest határában gazdálkodó sasad termelő szövetkezet igen jelentős bázisa a főváros zöldség- és gyümölcsellátásának. eddig összesen 40 ezer négyzetméter területen természetnek üveg alatt zöldséget, s most egy új, hatalmas méretű, modern üvegházat építenek. a nyolc millió forintos beruházással épülő növényház szerkezetét és összes tartozékait az ndk-ból vásárolták, a modern kertészeti építmény a drezdai glass-cég speciális konstrukciója. magyarországon ez az első ilyen, a nagyüzemi zöldségtermesztés minden követelményének megfelelő üvegház.

az építkezést egy hónappal ezelőtt kezdték, de már áll az konstrukció váza, jelenleg a tetőzet üvegburkolatán dolgoznak a szállító német cég szakemberei. a hazai kertészet egyik legnagyobb üvegháza lesz ez, ahol 6 000 négyzetméteren termelik majd a primőrzöldségeket: salátát, retek, paprikát, paradicsomot. a legkorszerűbb berendezésekkel szerelik fel; a kelles hőmérsékletet talajfűtéssel biztosítják, a szellőztetést önműködő berendezés szabályozza, a tetőszerkezet alatt összefüggő csőrendszert építenek ki, amellyel esőszerűen lehet majd öntözni a növényeket. a munka gyors ütemben halad, előreláthatóan november végén üzembe helyezik a zöldségtermesztő kombinátot, s tavasszal már primőraru kerül innen a budapestiek asztalára./mti/

--

16.05/-a 16.12

- 27 -

Me

bb 51. a nehézipari minisztérium nyugdíjasainak összejövele

i szf/te/m/ki

1962. október 11.

a nehézipari minisztérium szakszervezeti bizottsága és kiszervezete műsoros ünnepséget rendezett a minisztérium nyugdíjasainak tiszteletére, a műsor után vacsorán látták vendégül az ünnepségen részvevő mintegy 70 nyugdíjast, a baráti összejövetelen megjelent czottner sándor nehézipari miniszter is, aki hosszan elbeszélgetett a nyugdíjasokkal, érdeklődött problémáik iránt. a minisztérium pártszervezetének képviselői szintén résztvettek a beszélgetésben, a jelenlevők elhatározták, hogy a nyugdíjasok találkozóját máskor is megrendezik és szorosabban fűzik a kapcsolatot a nyugalomban lévő dolgozók, valamint a minisztérium aktív munkatársai között./mti/

bb 52. ankét a fővárosi tanácsnál az új gimnáziumi tantervről

t vt/gk/m/sr

1962. október 11.

a fővárosi tanácsban csütörtökön ankétot rendeztek az oktatási szakemberek részvételével, kaján lászlónak, a pedagógusok szakszervezete budapesti bizottsága titkárának bevezetője után dr. gyalmos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese ismertette főbb vonalaiban, hogy milyen lényegesebb változásokat tartalmaz az új gimnáziumi tanterv tervezete, a legfőbb alapelv a fiatalok előkészítése az életre, az elmélet és a gyakorlat összekapcsolása.

a vitában a felszólalók többek között hangoztatták, reálisnak tartják a tantervet és alkalmasnak arra, hogy megszüntesse a maximalizmust, a tanulók túlterhelését, mindehhez azonban jól szerkesztett, közérthetően megírt tankönyvek is szükségesek, elhangzott olyan vélemény, hogy a második idegen nyelv tanítására a természettudományi tagozaton nagyobb lehetőséget kellene adni, megállapították a hozzászólók, helyes, hogy a történelemben azok az anyagrészek kapnak nagyobb hangsúlyt, amelyek hatékony eszközei a világnézeti nevelésnek, felvetették, hogy helyes lenne, ha az első évfolyamon a történelem tanításánál a tanuló kevesebb fogalommal ismerkedne meg, szóvá tették, hogy a negyedik évfolyamban behatóbban kellene foglalkozni a fizikán belül az atomfizikával, elhangzott olyan javaslat is, hogy testnevelési órák helyett a középiskolákban - meghatározott óraszámban - sportdelutánokat tartsanak. /folyt. köv./

16,35 ö/m 17.02

- 28 -

Mc

bb 52. /ankét a ... 1. folyt./ m

a tanácskozáson a kisz-képviselőtében elmondották, hogy a művelődésügyi minisztérium és a kisz központi bizottsága megállapodott: az új gimnáziumi tantervről mondják el észrevételeiket a diákok is.

felszólalt az ankéton lugossy jendő művelődésügyi miniszterhelyettes és rámutatott, hogy bizonyos ismeretanyagokat az új tantervből tudatosan el kellett hagyni, mert elavultak, s nélkülözhetők, az alapelvek, amelyekre a tanterv épül, elfogadottak, hiszen kialakításukat széleskörű társadalmi vita előzte meg.

- a kongresszusi tézisekben benne van -, folytatta -, hogy a következő tíz évben kötelezővé tesszük a középfokú oktatást, a gimnázium, általában a középiskola népiszkolai jellege nem jelentheti azonban az oktatás színvonalának csökkentését; ellenkezőleg, annak emelésére kell törekednünk, az egyes tárgyakban különös tehetséget mutató fiataloknak változatos, újszerű lehetőségeket kell biztosítani, hogy - képességeiknek megfelelően - a jónál magasabb eredményeket érhessenek el, ezt a célt szolgálják az ugynevezett tagozati osztályok, idegen nyelvből, matematikából vagy egyéb tantárgyakból.

befejezésül hangsúlyozta a miniszterhelyettes, hogy érdeklődéssel várják a pedagógusok javaslatait, a diákok észrevételeit, az új gimnáziumi tanterv tervezetéről./mti/

bb.53. 200 000 mázsa halat halásztak idén a hazai vizeken - 15 000 hold új halastó - tihanyban megkezdődtek a hidrobiológus napok

vid/tm/a cz

1962. október 11.

a magyar tudományos akadémia tihanyi biológiai kutató intézetében csütörtökön ünnepélyesen megnyitották az idei hidrobiológus napokat, a megnyitón megemlékeztek a nemrég elhunyt világhírű limnológus és kémikus, maucha rezső munkásságáról, majd megkezdődött a háromnapos tudományos tanácskozás, amelyen először a halgazdálkodás fejlesztésének kérdéseit vitatták meg. ribiánszky miklós, az országos halászati felügyelőség kossuth-díjas igazgatója a magyar halászat mai helyzete és feladatai című előadásában elmondotta, hogy az elmúlt évek eredményei többszörösen felülmulják a háború előttit, idén a hazai vizeken már 200 000 mázsa halat halásztak, háromszor annyit, mint az 1934-38 közötti években, a kifogott halak mintegy egyharmadát, hozzávetőleg 50-60 millió forint értékben külföldi országokba exportáljuk. Magyar

16,50 /-m 17.12

- 29 -

Mc

bb 51. a nehézipari minisztérium nyugdíjasainak összejövele

i szf/te/m/ki

1962. október 11.

a nehézipari minisztérium szakszervezeti bizottsága és kiszervezete műsoros ünnepséget rendezett a minisztérium nyugdíjasainak tiszteletére, a műsor után vacsorán látták vendégül az ünnepségen részvevő mintegy 70 nyugdíjast. a baráti összejövetelen megjelent Czottner sándor nehézipari miniszter is, aki hosszan elbeszélgetett a nyugdíjasokkal, érdeklődött problémáik iránt. a minisztérium pártszervezetének képviselői szintén résztvettek a beszélgetésben, a jelenlevők elhatározták, hogy a nyugdíjasok találkozóját máskor is megrendezik és szorosabbra fűzik a kapcsolatot a nyugalomban lévő dolgozók, valamint a minisztérium aktív munkatársai között./mti/

bb 52. ankét a fővárosi tanácsnál az új gimnáziumi tantervről

t vt/gk/m/sr

1962. október 11.

a fővárosi tanácsban csütörtökön ankétot rendeztek az oktatási szakemberek részvételével. kaján lászlónak, a pedagógusok szakszervezete budapesti bizottsága titkárának bevezetője után dr. gyalmos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese ismertette főbb vonalaiban, hogy milyen lényegesebb változásokat tartalmaz az új gimnáziumi tanterv tervezete, a legfőbb alapelv a fiatalok előkészítése az életre, az elmélet és a gyakorlat összekapcsolása.

a vitában a felszólalók többek között hangoztatták, reálisnak tartják a tantervet és alkalmasnak arra, hogy megszüntesse a maximalizmust, a tanulók túlterhelését, mindehhez azonban jól szerkesztett, közérthetően megírt tankönyvek is szükségesek, elhangzott olyan vélemény, hogy a második idegen nyelv tanítására a természettudományi tagozaton nagyobb lehetőséget kellene adni. megállapították a hozzászólók, helyes, hogy a történelemben azok az anyagrészek kapnak nagyobb hangsúlyt, amelyek hatékony eszközei a világnézeti nevelésnek. felvetették, hogy helyes lenne, ha az első évfolyamon a történelem tanításánál a tanuló kevesebb fogalommal ismerkedne meg. szóvá tették, hogy a negyedik évfolyamban behatóbban kellene foglalkozni a fizikán belül az atomfizikával. elhangzott olyan javaslat is, hogy testnevelési órák helyett a középiskolákban - meghatározott óraszámban - sportdelutánokat tartsanak. /folyt. köv./

16,35 ö/m 17.02

- 28 -

Mc

bb 52. /ankét a ... 1. folyt./ m

a tanácskozáson a kisz-képviselőiben elmondották, hogy a művelődésügyi minisztérium és a kisz központi bizottsága megállapodott: az új gimnáziumi tantervről mondják el észrevételeiket a diákok is.

felszólalt az ankétan Lugossy Jenő művelődésügyi miniszterhelyettes és rámutatott, hogy bizonyos ismeretanyagokat az új tantervből tudatosan el kellett hagyni, mert elavultak, s nélkülözhetők, az alapelvek, amelyekre a tanterv épül, elfogadottak, hiszen kialakításukat széleskörű társadalmi vita előzte meg.

- a kongresszusi tézisekben benne van -, folytatta -, hogy a következő tíz évben kötelezővé tesszük a középfokú oktatást. a gimnázium, általában a középiskola népiskolai jellege nem jelentheti azonban az oktatás színvonalának csökkentését; ellenkezőleg, annak emelésére kell törekednünk, az egyes tárgyakban különös tehetséget mutató fiataloknak változatos, újszerű lehetőségeket kell biztosítani, hogy - képességeiknek megfelelően - a jónál magasabb eredményeket érhesse el. ezt a célt szolgálják az úgynevezett tagozati osztályok, idegen nyelvből, matematikából vagy egyéb tantárgyakból.

befejezésül hangsúlyozta a miniszterhelyettes, hogy érdeklődéssel várják a pedagógusok javaslatait, a diákok észrevételeit, az új gimnáziumi tanterv tervezetéről./mti/

bb.53. 200 000 mázsa halat halásztak idén a hazai vizeken - 15 000 hold új halastó - tihanyban megkezdődtek a hidrobiológus napok

vid/tm/a cz

1962. október 11.

a magyar tudományos akadémia tihanyi biológiai kutató intézetében csütörtökön ünnepélyesen megnyitották az idei hidrobiológus napokat. a megnyitón megemlékeztek a nemrég elhunyt világhírű limnológus és kémikus, maucha rezső munkásságáról, majd megkezdődött a háromnapos tudományos tanácskozás, amelyen először a halgazdálkodás fejlesztésének kérdéseit vitatták meg. ribiánszky miklós, az országos halászati felügyelőség kossuth-díjas igazgatója a magyar halászat mai helyzete és feladatai című előadásában elmondotta, hogy az elmúlt évek eredményei többszörösen felülmulják a háború előttiit. idén a hazai vizeken már 200 000 mázsa halat halásztak, háromszor annyit, mint az 1934-38 közötti években. a kifogott halak mintegy egyharmadát, hozzávetőleg 50-60 millió forint értékben külföldi országokba exportáljuk. **Magyar**

16,50 /-m 17.12

- 29 -

Mc

bb.53./ 0 000..... folyt. /a

a hazai halgazdálkodás főleg a tógazdaságokon alapul :
míg 1945 előtt a 16 000 holdnyi tógazdaságok 36 000 mázsa ha-
lat adtak, jelenleg a 34 800 holdnyi területről már 153 000
mázsa halat halásznak. elmondotta az előadó, hogy a halászat
a merőgazdaság egyik leggazdaságosabb ága, s ezért az ötéves
tervben 80-82 százalékkal emeli a tavak hozamát. vízenyős,
szikes helyeken 15 000 holdnyi új halastavat építenek, s ezzel
a hazai tógazdaságok vízi területe 1965-ig eléri az 50 000
holdat. a haltermelés fokozására mindjobban belterjesítik a
gazdálkodást. az eliszaposodott tavakat időnként szántóföldi
művelés alá vonják: idén 3 000 hold víztelenített tóterületen
kezdik meg a takarmánytermelést, a szárazföldi gyökérzet
maradványa később elősegíti a szervesanyagkészlet fokozását.
a tavakban főleg a nemesponty szaporítására fordítanak gondot,
de fejlesztik a ragadozók, a harcsa- és a süllő-állományt, sőt
az eddigieknél nagyobb helyet biztosítanak a korábban már szám-
kivetettnek minősített csukának is. céltudatosan növelik a ter-
mészetes vizek halállományát is. örvendetes, hogy a balaton-
ba tavaly betelepített 30-40 dekás tükörpontyok egy év alatt
130-160 dekássá növekedtek, s ezzel bebizonyosodott, hogy a
nagy tó nem táplálékszegény. sikerrel kezdték meg az angol-
nák elszaporítását is. tavasszal 2 millió angolnát helyeztek a
balatonba, s most 240 000 előnevelt, fejlettebb példányt
honosítanak meg a soroksári duna-ágban, a velencei és a tihanyi
belső tóban, továbbá a kőrös-menti holtágakban.

a hidrobiológus napok első napján a többi között figyelmet
keltő előadást tartott dr. buza lászló, az állategészségügyi
intézet osztályvezetője, a halbetegségügy kérdéseiről, ezután
dr. sebestyén olga, és dr. entz béla tájékoztatta a hidrobioló-
gus napok résztvevőit a nemzetközi limnológiai egyesület ez év
augusztusában az amerikai egyesült államokban megtartott 15.
kongresszusáról, s a magyar szakembereknek a nagy tavak vidékén
tett tanulmányútjának tapasztalatairól. /mt1/

16.55/a 17.19

- 30 -

bb 54. nyiregyházán megkezdődött a magyar néprajzi társaság három-
napos vándorgyűlése

vid/fm/n/m/fm

1962. október 11.

csütörtökön nyiregyházán, a megyei tanács dísztermében megkez-
dődtött a magyar néprajzi társaság háromnapos vándorgyűlése. a ta-
nácskozáson mintegy százhatvan tudományos kutató, muzeológus, ta-
nár, öntevékeny néprajzgyűjtő, honismereti szakkörvezető, nép-
rajzszakos főiskolai hallgató vesz részt, s megjelentek a megyei
párt-, tanács- és tömegszervezetek, a művelődésügyi minisztérium
képviselői, valamint az új nyiregyházi tanárképző főiskola hall-
gatói. a tanácskozásra meghívták népművészet mestere címmel
kitüntetett 77 éves ámi lajost is, aki eddig 262 népmesét mon-
dott magnetofon-szalagra.

a megjelenteket dr. gulyás emilné, a megyei tanács vb. elnök-
helyettese köszöntötte, majd dr. ortutay gyula akadémikus, a
magyar néprajzi társaság elnöke nyitotta meg a vándorgyűlést. ked-
ves jelenet volt, amikor az elnök a társaság nevében üdvözölte
tanácsár mihályt, a bátorligeti természetvédelmi terület gondo-
zóját, mint a harminc évvel ezelőtt megkezdődött szabolcsi mese-
kutató első adatszolgáltatóját. az elnök javaslatára a rész-
vevők levélben köszöntötték az idős korukra tekintettel
távollévő kossuth-díjas kiss lajost, valamint luby margitot, akik
fontos szerepet tölthettek be a nyírségi és a szatmári, valamint
az országos néprajzkutatás megszervezésében, s az eddigi ered-
mények elérésében.

a megnyitó után szabadfalvi józsef tudományos kutató „észak-
kelet-magyarországi néprajzi kutatások és kutatási feladatok”,
címmel tartott előadást.

az első napon még balassa iván kandidátus a századforduló ag-
rárproletármozgalmának néprajzi vizsgálatairól, balogh istván muze-
ológus pedig a tiszántúli paraszti gazdálkodás vizsgálatá-
nak néprajzi kérdéseiről tartott beszámolót. az előadásokat
vita követte.

a háromnapos vándorgyűlés alkalmából megrendezik a népmese-
kutatók tanácskozását is. /mt1/

17.00/a 17.25

- 31 -

bb.55. Ködösre fordult az idő - nagy magasságban vékony jégkristály felhő okozta az októberi szivárványt

i/so/a cz

1962. október 11.

október első 11 napjában a hőmérséklet minden nap magasabb volt az ebben az időszakban szokásosnál. nem volt egyetlen nap sem, amikor a hőmérő higanyszála ne emelkedett volna 20 fok fölé.

a meteorológiai intézet központi előrejelzési osztályának tájékoztatása szerint azonban a verőfényes szép őszi idő befejezésére kell számítanunk. fokozódik a ködképződés és pénteken már az ország területének jelentős részén érezhetően jelentkezik a köd. furcsa módon a ködöt éppen a szél és az eső hiánya okozza.

az ország több vidékén megfigyelt szivárványt, a meteorológusok tájékoztatása szerint, nagy magasságban uszó, vékony jégkristály felhő okozta. a „szabályos szivárvány”, általában egy kilométer magasan, az esőcseppeken megtörő napsugarak következtében keletkezik, most a mintegy nyolc kilométer magasságban lévő mínusz 40-50 fokos hőmérsékletű, vékony jégkristályokból álló felhő hozta létre a szokásosnál szebb, színesebb fényjelenségeket. a cirrostratus felhő fényjátéka semmi féle befolyással nincs a következő napok időjárására, s ez esetben a szivárvány után nem jó idő, hanem ködösebb, hidegebb napok következnek. /mti/

..-

bb.56. a rendőrség felhívása

tm/a cz

1962. október 11.

a rendőrség eljárást indított kun zoltánné, budapest 11. kerület ballagi mór utca 4 szám alatti lakos ellen sorozatos csalás és lopás büntette miatt. kunné hivatalos személynek adta ki magát, egy-két napra szállást kért, majd pillanatszerű pénzzavarára hivatkozva kisebb-nagyobb kölcsönöket vett fel és nem fizette vissza. módszeréhez tartozott, hogy amikor a szállásadó magára hagyta, a lakásban található értékeket magához véve, távozott. a 21. kerületi rendőrkapitányság kéri a károsultakat, akiket kun zoltánné megkárosított és még nem tettek ellene feljelentést, jelentkezzenek budapest, 21. kerület, tanácsház tér 23 szám alatt, vagy telefonon a 479-750 szám, 113 mellékállomáson. /mti/

..-

17.09/a 17.35

- 32 -

MO

bb 57. a kereskedelem vezetőinek találkozása a Lőrinci fonó nődolgozóinak képviselőivel

t tó/tr/m/ki

1962. október 11.

a belkereskedelmi minisztérium panaszirodája a Lőrinci fonóban csütörtökön ankétot rendezett, amelyre meghívták a gyár több mint kétezer nődolgozójának képviselőit, valamint a kereskedelem vezetőit. ott volt többek között halász jános belkereskedelmi miniszterhelyettes és sásdi sándor, a fővárosi tanács kereskedelmi osztályának vezetője. az ankét résztvevői elmondták a kereskedelemmel kapcsolatos észrevételeiket, amelyekre halász jános miniszterhelyettes válaszolt. /mti/

..-

bb 58. iparitanuló fiókiskola nyílt tiszapalkonyán

vid/sl/te/m/cz

1962. október 11.

a diósgyőri 116-os számú iparitanuló intézetben, ahol a megye 22 üzemének jövője szakmunkásait nevelik, az idén minden eddiginél többen, csaknem ezren tanulnak. itt sajátítják el a szakmai tudnivalókat a tiszapalkonyai üzemek tanulói is. most számukra kedvező intézkedés történt, mert tiszapalkonyán ugynevezett fiókiskolát nyitott az intézet és így 192 iparitanulónak többé nem kell a távoli diósgyőri intézetbe utaznia. /mti/

..-

bb 59. elkészültek az első szemüveglencsék hazai üvegből

i sb/tr/m/vg

1962. október 11.

magyarország eddig nem gyártott szemüveglencsét, pedig százezer számra szállít külföldre napszemüveget a hazai ipar. az idén azonban már kísérleteket végzett az üvegipar parádon és sikerült előállítani az első magyar szemüveglencsét, amelyek a szigorú műszaki előírások ellenére is jól vizsgáztak. a hazai anyagból készített üveglencse színe és optikai hatása kifogástalan, de a gyártástechnológia fejlesztésével még javítják a minőséget, hogy csökkentsék a levegőbuborékok és az egyenetlen anyagvastagság miatt keletkező selejtet. a tervek szerint a jövő évben átérnek az üzemszerű termelésre, amelynek segítségével csupán a napszemüvegek gyártásánál több, mint egymillió forint értékű devizát takaríthat meg az ország. /mti/

..-

17.15/a 17.40

- 33 -

MO

bb 60. kitüntetés

gk/m/sr

1962. október 11.

az elnöki tanács dr. bakonyi endrénének, a munkásmozgalom régi harcosának, a munkásmozgalomban kifejtett több évtizedes tevékenysége elismerésül, a munka érdemrend kitüntetést adományozta. /mti/

bb 61. közlekedési balesetek

i bc/gk/m/sr

1962. október 11.

a népszínház utca, az erdélyi utca és a teleki tér találkozásánál czene imre, az sa 28-36 rendszámú tehergépkocsival nem adta meg az elsőbbséget a ka 84-51 rendszámú motorkerékpárnak, a két jármű összeütközött. a motorkerékpár vezetőjét, szabó géza asztalost súlyos sérüléssel kórházba szállították. a vigyázatlan gépkocsivezetőtől bevonták egyes számú ellenőrző lapját.

a róbert károly ut és a lehel ut kereszteződésében pös vincéné 73 éves nyugdíjas tilos jelzés után haladt át az uttesten, közben hátralépett, s a mögötte haladó el 64-40 rendszámú motorkerékpár elütötte. az asszonyt súlyos sérüléssel kórházba szállították.

éves

a 72 andorfi jános a 17. kerületi pesti ut 182. számú ház előtt, nem a kijelölt helyen, figyelmetlenül ment át a tulsó oldalra s a kb 48-84 rendszámú motorkerékpár elütötte. a vigyázatlan gyalogjáró súlyosan megsérült. /mti/

bb.62. rippl-rónai -díj adományozása

vid/fm/ a fm

1962. október 11.

október 14-én, vasárnap délelőtt nyitják meg kaposvárrott a somogy megyei képzőművészek 16. őszi tárlatát. a bírálóbizottság a beküldött több, mint száz képből hatvannyolcat választott ki kiállításra. a vasárnapi megnyitón adják át a somogy megyei tanács által alapított rippl-rónai-díjat. /mti/

17,40 /m 17,48

- 34 -

MO

bb.63. amerikai magyar tudós látogatása hazánkban

k/ms/a cz

1962. október 11.

kármán tódor, a pasadenai / usa/ egyetem professzora, az aeronautikai tudományok nemzetközi tanácsának tiszteletbeli elnöke, csütörtökön az akadémia elnökségének meghívására budapestre érkezett. /mti/

Magyar származású

bb.64. magyar újságíró delegáció utazott angliába

la/a cz

1962. október 11.

a magyar - angol kulturális munkaterv alapján az angol külügyminisztérium meghívására csütörtökön újságíró küldetés utazott kétéhetes látogatásra angliába. a delegáció vezetője barcs sándor, az mti vezérigazgatója, tagjai: baktai ferenc, a népszava, bebrits anna, a népszabadság és pamlényi ervin, a magyar nemzet munkatársa. /mti/

Magyar

bb.65. kiállítás a lengyel néphadsereg napja alkalmából

t/vt/a cz

1962. október 11.

a lengyel néphadsereg napja alkalmából csütörtökön este kiállítás nyílt a magyar néphadsereg központi klubjában. a kiállításon a lengyel néphadsereg életét szemléltető fényképeket mutatják be, továbbá azok a felvételeket, amelyek a magyar néphadsereg művészegyüttesének ez évi lengyelországi, illetve a lengyel katonaművészek magyarországi vendégszerepléséről készültek.

a kiállítás megnyitóján wlaclaw jackowski ezredes, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövetségének katonai és légügyi attaséja, valamint a honvédelmi minisztérium képviselőjében méreg lászló alezredes mondott beszédet. /mti/

18.49/a 18.50

- 35 -

MO

bb.66. időjárásjelentés

lmé/a la

1962. október 11.

a meteorológiai intézet jelenti október 11-én, csütörtökön este 19 órakor:

párás idő, eső nélkül

várható időjárás pénteken estig: párás idő, eső nélkül, mérsékelt szél.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 16-19, a ködösebb területeken 15 fok alatt./mti/

--

v é g e

21,25 /m

-36-

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Béni utca 6-7. Telefonsz. 306 300

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1962. október 12.

bb 1. a második öt éves tervben megépül a pesti külső villamos-félkörgyűrű: ujbudapesti a nagy forgalmi gócpontok kikerülésével juthat el az utas csepelre - megkezdtek a fehér uti új villamospálya-szakasz alapozását

1 hbj/sze/m/vg

1962. október 12.

a főváros közlekedésének egyik súlyos problémája: a belső utvonalak - például a kiskörut, a nagykörut, a hungária körut, - különösen pedig a nagy forgalmi gócpontok - így a marx tér, calvin tér, baross tér, stb. - zsúfoltsága. ez a zsúfoltság a következő években a gépkocsik számának növekedésével még tovább fokozódik. a kellemetlen helyzetnek egyik oka az, hogy az északi városnegyedekből a déli városrészekbe - illetve fordítva - az utasok utjuk során kénytelenek igénybe venni a belső utvonalak villamosait. az ujbudapestre, csepelre induló utas vagy a hungária-vagy a nagyköruton utazik, mert nem kínálkozik számára jobb megoldás.

a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága pest külső kerületeinek villamosösszeköttetésére ki akarja alakítani a külső villamos-félkörgyűrűt. a félkörgyűrű tulajdonképpen már szinte teljes hosszában rendelkezésre áll, csupán két rövidebb szakasza hiányzik, mégpedig a fehér uton a kerepesi uttól az aluljáróig és a nagy lajos király uton a bosnyák tértől az erzsébet királyné utig. a fehér uti szakaszon a pálya alapozását részben társadalmi munkával a napokban megkezdtek, s a számítások szerint jövőre elkészül. 1963-ban hozzálátanak a bosnyák tér - Erzsébet királyné ut közötti szakasz építéséhez is. a második öt éves tervben tehát megépül ez a két rövid szakasz, s ezzel kialakul a külső villamos-félkörgyűrű. ezek szerint tehát a pesti külső városnegyedek lakói a következőképpen utazhatnak: ujbudapestről 55-ös villamoson jutnak el rákospalotáig. ott 65-ösre szállhatnak át, amely elviszi őket rákospalotán és zuglón át a kerepesi ut - nagy lajos király utja kereszteződéséig. az utasok gyalog haladnak át a kerepesi uton, s már fel is szállhatnak a 13-as jelzésű villamosra, amely majd a fehér ut - kerepesi ut kereszteződésétől indul. „átbujik”, az aluljárón, onnan tovább mostani utvonalán jár. a gubacsi ut - és a határ utnál lehetőség kínálkozik átszállni a csepeli hév-re, úgyhogy gyakorlatilag összeköttetés létesül ujbudapest és csepel között, érintve több kerületet./folyt. köv./

me